

nébih

termőföldtől
az asztalig

Az EUTR ellenőrzések általános tapasztalatai és az erdőtörvény vonatkozó rendelkezéseinek legutóbbi változásai

OEE szakmai konferencia

2019. 01. 22.

Nagy Dániel

NÉBIH ERDÉSZETI IGAZGATÓSÁG EUTR RÉSZLEG

1. Erdőtörvény faanyag kereskedelmi lánc rendelkezéseinek változásai
2. EUTR ellenőrzések tapasztalatai

90. § (1)²⁸⁵ Az erdei faválaszték közúti járművön vagy keskeny nyomtávú vasúton történő szállítását – a (2) bekezdésben meghatározott eset kivételével – csak a szállítás megkezdése előtt, minden szállítmányra külön kiállított, e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott szállítójegy alapján lehet végezni.

(2)²⁸⁶ Nem szükséges szállítójegyet kiállítani az erdőrésztelen belül végzett közelítéshez, valamint az erdőben kialakított farakodó és az erdőrésztel közötti szállításhoz, ha a készletre vétel a farakodón erdőrésztelre elkülönítetten történik.

90/J. §³⁰⁵ (3)³⁰⁶ Szállítójármű használatának tiltására vagy korlátozására vonatkozó döntés tekintetében, amennyiben a szállítójármű üzemben tartója, annak hiányában tulajdonosa személyében változás következik be, a gépjármű nyilvántartásba bejegyzett új üzemben tartót vagy tulajdonost kell jogutódnak tekinteni.

(4)³⁰⁷ Ha a fa vagy fatermék a hatósági ellenőrzés vagy eljárás idején nem fellelhető, és felhasználása hitelt érdemlően nem igazolt, vélelmezni kell a fatermék kereskedelmi forgalomba hozatalát vagy továbbértékesítését.

(5)³⁰⁸ 20 köbméternél nagyobb mennyiségű erdei faválaszték tárolása esetén a faválaszték származását igazoló dokumentumokat a faanyag felhasználásig meg kell őrizni.

90/J. §(6)³⁰⁹ A faanyag kereskedelmi lánc szereplőjének telephelyén, tulajdonában vagy használatában álló ingatlanon található fáról és fatermékről vélelmezni kell a forgalmazási célt, ha a helyszínen rendelkezésre álló nyilvántartásban nincs elkülönítve és nincs ellátva jól látható módon a forgalomba hozatalt tiltó jelzéssel.

(7)³¹⁰ Ha az ellenőrzés alá vont fatermék legális eredete az ellenőrzés vagy az eljárás során hitelt érdemlően nem bizonyítható, a faanyagot birtokló személyt vagy szervezetet faanyag kereskedelmi lánc szereplőjének kell tekinteni.

(8)³¹¹ Ha valamely személy, szervezet évente 50 köbmétert meghaladó mennyiségű erdei faválasztékot vásárol, az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy az ilyen személy, szervezet a faanyag kereskedelmi lánc szereplőjének minősül.

90/K § (1) f) faanyag kereskedelmi láncsal kapcsolatos tevékenységhez használt szállítójármű használatának tiltására vagy korlátozására vonatkozó döntés alapján az erdészeti hatóság kezdeményezi a jármű forgalomból történő ideiglenes kivonását a közlekedési igazgatási hatóságnál

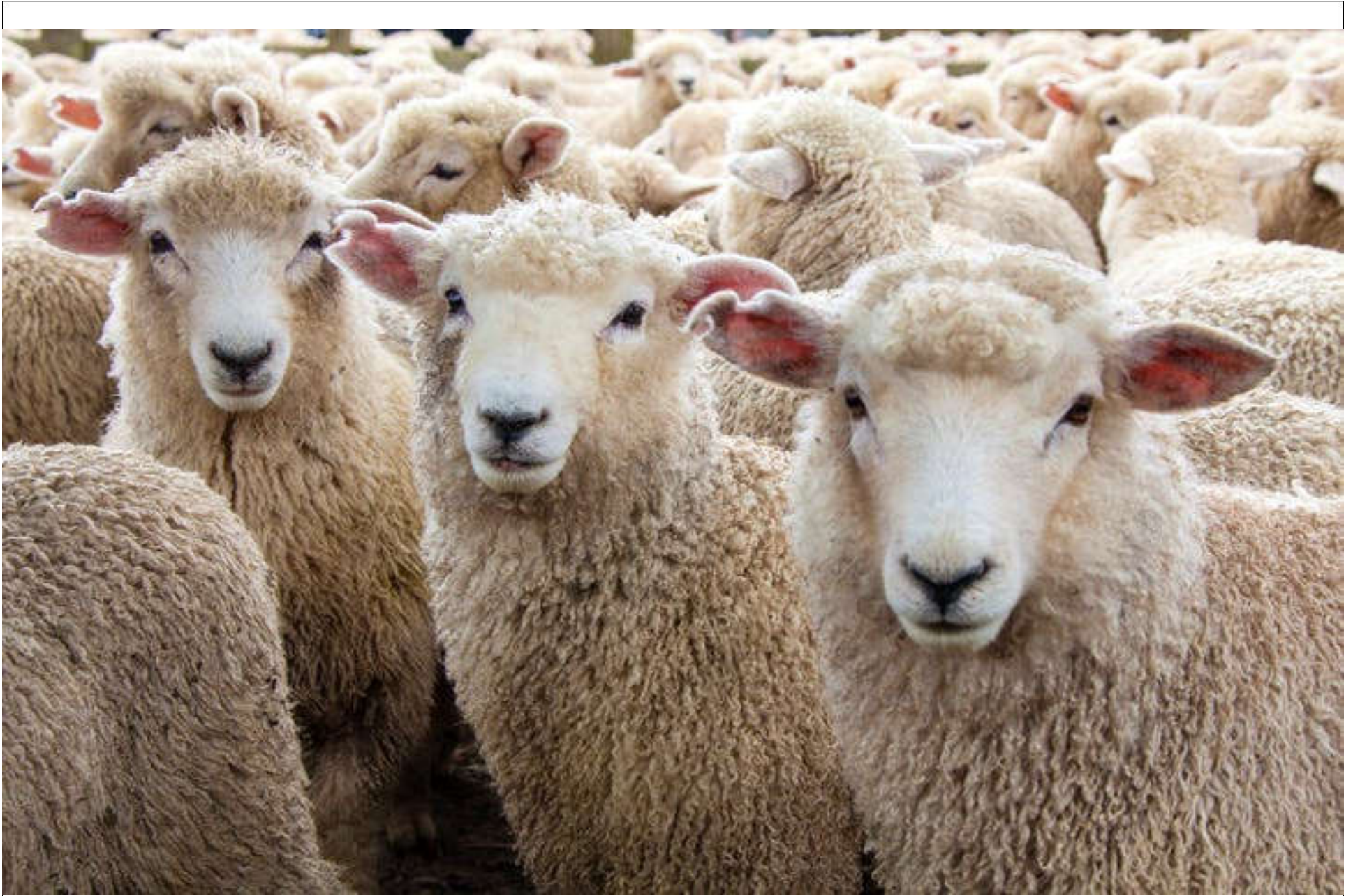
(6)³¹⁸ A faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyelete során elkobzott fatermék az értékesítés vagy megsemmisítés helyett közérdekű célra is felhasználható, illetve tulajdonjoga ingyenesen átruházható.

90/K § (7)³¹⁹ Az erdészeti hatóság az elkobzott faanyagot szerződéssel

- a) helyi önkormányzat részére jogszabályban foglalt feladatai elősegítése érdekében,
- b) közhasznú szervezet részére, az általa átvállalt állami vagy önkormányzati közfeladat ellátásának elősegítése érdekében,
- c) egyház, egyházi jogi személy részére, hitéleti feladatai elősegítése vagy az általa végzett állami – így különösen oktatási, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi – feladatok ellátásának elősegítése érdekében

Hatósági ellenőrzés

- Közúti
- Helyszíni, telephelyi
- Határellenőrzés
- Próbavásárlás
- Internetes
- Kamerarendszerek, társhatósági nyilvántartások

DDS hiányosságai

- Konzerv anyagok alkalmazása
- Jogszabály ismertetés; nem az adott láncszereplő folyamatait, szervezetét figyelem kívül hagyó DDS
- kereskedelmi tevékenységre általános leírása

Az illegális kitermelések megakadályozása, illetve a faanyag kereskedelmi láncban levő fatermék nyomon követhetőségének és – a szükséges esetekben – forgalomból történő visszahívhatósága érdekében a faanyag kereskedelmi lánc valamennyi szereplőjének az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktaiban meghatározott, kellő gondosság elvén alapuló nyomon követhetőségi eljárást kell létrehoznia vagy igénybe vennie és ahhoz kapcsolódóan naprakész dokumentációs rendszert kell működtetnie.

DDS hiányosságai

Dokumentumokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy

- adott cégnek, mikor kell kiállítani szállítójegyet, ha közvetlenül az erdőrészletből értékesítenek kereskedőnek, akkor rögzítésre kerül-e, hogy ki állítja ki a szállítójegyet
- a kellő gondosság elvén alapuló rendszerhez kapcsolódó nyilvántartásban milyen adatokat kell szerepeltetni, az ehhez kapcsolódó „minta nyilvántartás” csak egy beszállítói és vevői nyilvántartó lapot tartalmaz, melyen az eladó és a vásárló nevét, címét és egyéb azonosító adatát kell feltüntetni,
- a mértékegységek között milyen átváltó számokat használnak, ha erre egyáltalán szükség van.
- készletkorrekció jellemző esetei, eljárása
- korábban feltárt kockázatok, hibák csökkentésének kijavításának eszközei

Fontos DDS tartalmi elemek

Honnan, milyen forrásokból, milyen formában szerzi be „működéséhez” a fatermékeket.

Fakitermelések végrehajtásának eljárásrendje, szabályai, felelőségi viszonyai

Milyen szerződésekkel, milyen bizonylatok felhasználásával vásárol.

Hova történik a beszállítás, hogyan történik a készletre vétel, mennyiség, minőség megállapítása, faanyag elkülönítése, tárolása.

Hogyan történik az alapanyag készletről való kivezetése, az esetleges feldolgozás, mihez milyen bizonylatokat használ.

Fontos DDS tartalmi elemek

Ha van gyártási folyamat

Annak meghatározása, hogy milyen fatermékeket gyárt, azok pontos fogalmának dokumentálása, az alapanyag szükséglet meghatározása, az elkészítéséhez használt gépek, gyártástechnológia, a sajátosságok bemutatása (pl kihozatal).

Az alapanyag, késztermék, melléktermék, hulladéktényezők meghatározása, ezek mennyiségi elszámolása, tárolási, felhasználási, megsemmisítési módja.

A késztermékek azonosításának módja (pl egyedi cikkszámozás, göngyöleg, kiszerezés, stb), készletre vételét, tárolását, az ehhez használt bizonylatok.

A késztermékek értékesítési folyamatának leírása, mikor, mihez milyen bizonylatot használ.

A rakodók, telephelyek szabályszerű működésének dokumentálása, különös tekintettel a fatermékek behozatalára, kivitelére, a más tulajdonát képező, de telephelyen való tárolás, elkülönítés szabályaira, a bérfűrészelésre, feldolgozásra vonatkozó elkülönítési szabályokra.

Annak egyértelmű rögzítése, hogy a cégnél ki, mikor, milyen felelősségi körben milyen adattartalmú nyilvántartások vezetésére kötelezett. A rendszerben milyen ellenőrzés pontok vannak beépítve.

Problémák

- a végfogyasztónak történő tömелletti átadás, kizárólag birtokbaadást szolgáló szállítójeggyel
- Közös tulajdonhoz kapcsolódó színlelt szerződések, korrekt elszámolás hiánya, kikerülése láncértékesítéssel
- Lábon vásárló fakeskedői piaci nyomás

Kockázatok

elektronikus készletnyilvántartás és raktárkönyv párhuzamossága

- Bizonylati rendszer összhangja (felvételi lap, összehangolási idő)
- Szállítási szabályok
- Keresztellenőrzési módszertan

5.6.3 követelmény: Az erdőgazdálkodó egyértelmű, pontos és naprakész nyilvántartást vezet minden értékesített faanyag fafajonként kitermelt fatömegéről, valamint bármely nemfa erdei termék haszonvételéről.

Kockázatok

- fakitermelő által vásárolt saját termelésű készlet szabályozása
- Nettósítás
- Fatömeg felvétel mérnöki módszertana
- Elefánt - egér – Elefánt lánc
- Elefánt – egér –egér – egér lánc szállítás nélkül

Kockázat csökkentési jó gyakorlat

- Speciális szállítási szabályok saját termelésű készlet vásárlására
- Elektronikus egységesített készletnyilvántartás, tételazonosítással
- Véletlenszerű kiválasztáson alapuló keresztellenőrzések

http://portal.nebih.gov.hu/eutr-kereso

EUTR kereső

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 90/F. § (1) bekezdése szerint az a természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, aki, vagy amely a faanyag kereskedelmi láncához tartozó tevékenységek valamelyikét Magyarország területén végzi, köteles a tevékenység megkezdése előtt a adatait nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni. A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik azon erdőgazdálkodóra, aki kizárólag Magyarország területén végzett erdőgazdálkodási tevékenysége keretében erdei faválasztékok előállítását és értékesítését végzi.

A NÉBIH az EUTR azonosítót a FELIR rendszerben kezeli. Az EUTR azonosítót az alábbi keresővel tudja lekérdezni:

FELIR azonosító lekérdezése

Természetes személy

Teljes név

Születés ideje

SZŰRÉS >

Jogi személy

Adószám

SZŰRÉS >

Felir azonosító alapján

FELIR azonosító

SZŰRÉS >

EUTR információ

Amennyiben nem találja magát az EUTR nyilvántartásban, pedig rendelkezik EUTR regisztrációval kérem keresse ügyfélszolgálatunkat az eutr@nebih.gov.hu e-mail címen.

A regisztrációt az EUTR rendszeren keresztül lehet elvégezni:

<http://portal.nebih.gov.hu/felugyeleti-dij>

Ügyfélprofil/Ügyfélkapu >

http://portal.nebih.gov.hu/jogszerutlen-hirdetesek-adatai

Jogszerűtlen hirdetések adatai

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) az alábbiakban teszi közzé az ellenőrzései során jogszerűtlennek bizonyult hirdetésekben található EUTR technikai azonosító számokat és a hirdetések telefonszámaikat.

Javasoljuk, hogy tűzifavásárlás előtt minden esetben ellenőrizték a hirdetésben feltüntetett adatokat, megelőzve azt, hogy megbízhatatlan forrásból vásároljanak! Az alábbi kereső segítségével könnyen és gyorsan ellenőrizhető a hirdető jogszerűsége, amennyiben a kiválasztott hirdetésben szereplő, megfelelő adattípusokat az oszlopok tetején található üres keresőmezőbe írjuk.

Amennyiben a közzétett listán szereplő adatokkal kapcsolatban bármely személy vagy szervezet igazolni tudja jogszerű faanyag-kereskedelmi tevékenységét a Nébih felé, úgy az adatokat a hatóság eltávolítja vagy módosítja.

Általános keresés:

VISSZA

Település

Telefonszám

Telefonszám 2

EUTR technikai azonosító

Település	Telefonszám	Telefonszám 2	EUTR technikai azonosító
Baja	308935743	-	-
Balatonalmádi	706243651	-	-
Budakalász	308681928	-	-
Budakeszi	304427721	-	AA2558749
Budapest, II.	304728499	-	AA4875792
Budapest, III.	702003294	-	AA6017304

Tűzifát okosan alkalmazás

- Ingyenes hirdetési lehetőség regisztrált láncszereplőknek
- Lakossági keresés
 - Fafaj
 - Feldolgozottsági forma
 - Szállítás
 - Távolság
 - Ár /TÖMÖR KÖBMÉTER SZERINT

The screenshot shows a web browser window with a URL bar containing 'http://'. The page is titled 'A Web Page'. The interface is divided into several sections:

- Láncszereplő adatai:** A form with fields for 'Név/cégnév:', 'Székhely:', 'Adószám / adóazonosító jel:', 'Telefonszám:', and 'Technikai azonosító szám:'.
- Telephely megnevezése:** A table with columns for 'telephely megnevezése', 'telephely címe', 'e-mail cím', and 'telefonszám'.
- Telephely részletek:** A section with 'Nyitvatartás:' (opening hours) and 'Munkázathatóság adatai' (working status data). The opening hours are listed by day with checkboxes and time ranges (00 órától - 00 óráig). The working status data includes a checkbox for 'Szállítás' and a text input field.
- Tűzifatermékek szerkesztése:** A section with a table for 'Árusított tűzifatermékek' and a form for 'Rendelkezésre álló készlet:' (available stock) with fields for 'Ár' (Price) and 'Változtatott mértékegység' (Changed unit of measurement). Below this is a 'Változtatott mértékegység' dropdown menu and a 'Mértékegység kódjának' (Unit code) field.
- Szállítási adatok szerkesztése:** A section with a form for 'Szállítási adatok' (Shipping data) including a checkbox for 'Szállítást vállal' (I accept shipping), a text input for 'Kiszállítási max távolság' (Maximum shipping distance), a text input for 'Kiszállítással érintett települések:' (Affected municipalities), a text input for 'Település név:' (Municipality name), and three text inputs for 'Vállalt minimális mennyiség' (Accepted minimum quantity), 'Vállalt maximális mennyiség' (Accepted maximum quantity), and 'Kiszállító jármű beszállójege' (Carrier fee).

Buttons for 'Részletek mentése' (Save details), 'Tűzifatermékek szerkesztése' (Edit firewood products), 'Szállítási adatok szerkesztése' (Edit shipping data), 'Új termék megadása' (Add new product), 'Termékek letöltése' (Download products), 'Termékek feltöltése' (Upload products), and 'Mentés' (Save) are visible.

A fejlesztés az Agrárminisztérium támogatásával valósul meg

Előadás kiegészítése a felmerült kérdések alapján

Fő szabály szerint fogyasztónak vagy nem faanyag kereskedelmi láncszereplőnek történő erdei faválaszték értékesítéskor szigorú számadású szállítójegyet kell kiállítani a szállításhoz!

Fogyasztó esetén a szállítójegy kiállításának elmulasztása az EUTR szabályok mellett fogyasztóvédelmi szabályok megsértését is eredményezi, mivel jogszerűen nem tudja elszállítani a vásárolt terméket.

Fogyasztónak nem minősülő, de nem kereskedelmi lánc szereplőt is tájékoztatni kell a Ptk. alapján az elszállítás szabályairól, ha nem állítunk ki számára szállítójegyet. Ennek ismeretében elállhat az ügylettől.

Nem szigorú számadású szállítójegy alkalmazásának szabályai

Jogszabályhely : A fatermék szállításával, nyilvántartásával, valamint a szállítójegy és a műveleti lap előállításával és forgalmazásával kapcsolatos részletes szabályokról szóló 58/2017. (XII. 18.) FM rendelet 5. § (2) bekezdése

Mivel az illegális fakitermelésből származó anyag értékesítését illetve az adóelkerülést gyakran próbálják nem szigorú számadású szállítójegyekkel leplezni, a jogalkotó szigorú feltételeket támasztott az ilyen típusú szállítójegy alkalmazásával kapcsolatban.

Nem szigorú számadású szállítójegy alkalmazásának szabályai

5. § (2) A szállítójegy a 3. § (1) bekezdés 1. pont a) alpontjában, 3–11., és 13–15. pontjában meghatározott adattartalommal az erdészeti hatóság honlapján közzétett formanyomtatvány alkalmazásával is kiállítható, ha

a) a fakitermelést követően az erdei faválaszték

aa) a fakitermelésre jogosult tulajdonában vagy írásba foglalt szerződésen alapuló használatában álló ingatlanon, illetve

ab) a fakitermelésre jogosult vagy közeli hozzátartozója lakóhelyén vagy tartózkodási helyén, vagy

b) a fogyasztóhoz történt szállítást követően az erdei faválaszték

ba) a fogyasztó tulajdonában vagy írásba foglalt szerződésen alapuló használatában álló ingatlanon, illetve

bb) a fogyasztó vagy közeli hozzátartozója lakóhelyén vagy tartózkodási helyén,

nem kereskedelmi célú felhasználás érdekében kerül szállításra.

A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben 3 feltételnek kell együttesen teljesülnie

Feltétel 1.

A fakitermelésre jogosult személy szállíthat, aki

- erdő esetében az erdőgazdálkodó;
- fásítás esetében bejelentés megtételére jogosult személy (tulajdonos, jogszerű használó);
- erdőtvény hatály alá nem tartozó védett vagy natura területen természetvédelmi hatóság engedélyével rendelkező tulajdonos vagy jogszerű használó;
- önkormányzat szabályozás esetén a jegyző engedélyével rendelkező tulajdonos vagy jogszerű használó.

Feltétel 2.

a fakitermelésre jogosult vagy közeli hozzátartozója lakóhelyre vagy tartózkodási helyére

Feltétel 3.

nem kereskedelmi célból történik a szállítás.

Példák

1. Erdőgazdálkodó hazaszállíthatja-e testvére tartózkodási helyére a tűzifát nem szigorú számadású szállítójeggyel? **IGEN**, hiszen mind három feltétel teljesül.
2. Erdőgazdálkodó hazaszállíthatja-e testvére tartózkodási helyére a tűzifát nem szigorú számadású szállítójeggyel, ha később testvére tartózkodási helyéről értékesíti? **NEM**, hiszen a 3. feltétel nem teljesül, a faanyag kereskedelmi célból kerül továbbszállításra.
3. Erdőgazdálkodó kiadhatja-e nem szigorú számadású szállítójegyen a tulajdonostárs fáját? **NEM**, mivel az 1. feltétel nem teljesül, a tulajdonos nem a fakitermelés jogosultja, ezért szigorú számadású szállítójegyen kell kiadni a tulajdonostársak fáját.

Példák

3. Erdőgazdaság kiszállíthatja e nem szigorú számadású szállítójeggyel a fogyasztó fáját? **NEM**, hiszen egyik feltétel sem teljesül. A kereskedelmi célból értékesítő személynek kötelessége szigorú számadású szállítójegyet kiállítani a szállításhoz, akkor is ha a szállítást a fogyasztó intézi. A szigorú számadású szállítójegy kiállítható a szállításra történő átadás időpontjában is, ilyenkor a szállítás megkezdésének időpontját a fogyasztónak/ fogyasztó által megbízott szállítónak kell feltüntetnie a nála lévő példányokon. A szállítás kezdőidőpontjának kiállításáért a fuvarozó felel. Ez az eset azonban jelentős vagyonvédelmi kockázattal járhat, ellenőrzési tapasztalatok alapján többször előfordul, hogy visszaélnek az ilyen szállítójegyekkel, nem tüntetik fel rajta a szállítás megkezdésének időpontját (azaz több kört is fordulnak).
4. Erdőgazdálkodó szigorú számadású szállítójeggyel a rakodón a fogyasztó birtokába adja a tűzifát. Hazaszállíthatja e a vevő nem szigorú számadású szállítójeggyel a fáját? **NEM**, hiszen nem a fakitermelés jogosultja.

A (2) bekezdés b) pontja szerinti eset

A 3 feltételnek itt is együttesen kell teljesülnie

Feltétel 1. a fogyasztóhoz történt szállítást követően az erdei faválaszték

Feltétel 2. a fogyasztó tulajdonában vagy írásba foglalt szerződésen alapuló használatában álló ingatlanra vagy közeli hozzátartozója lakóhelyre vagy tartózkodási helyére,

Feltétel 3. nem kereskedelmi célból kerül szállításra.

Azaz az egyszer már szigorú számadású szállítójeggyel a fogyasztónak (az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy) kiszállított vagy amennyiben az „a)” eset szerinti feltételek fennálltak nem szigorú számadású szállítójeggyel a fakitermelésre jogosultnak vagy közeli hozzátartozójának kiszállított erdei fatermék átszállítható a fogyasztó vagy közeli hozzátartozója lakóhelyére vagy írásbeli szerződéssel használatában álló más ingatlanra.

Példák:

1. Erdőgazdálkodó szigorú számadású szállítójeggyel a rakodón birtokba adja a tűzifát. Hazaszállíthatja e a vevő nem szigorú számadású szállítójeggyel a fáját?

NEM, hiszen a B esetben a fogyasztó kereskedelmi forgalomban kapott, szigorú számadású szállítójeggyel kiszállított erdei faválasztékot szállíthatja tovább saját vagy közeli hozzátartozója lakóhelyére vagy írásbeli szerződéssel használatában álló más ingatlanra.

2. Testvéremnek elfogy a fája, átvihetek- nem szigorú számadású szállítójeggyel 2 köbmétert az erdőgazdaságtól vásárolt, szigorú számadású szállítójeggyel részemre kiszállított 10 köbméter tűzifából? **IGEN**, hiszen a B eset minden feltétele teljesül.

nébih

termőföldtől
az asztalig

Köszönjük a figyelmet

HATÓSÁGI
ZÁR ALATT

nébih
Termőföldtől az asztalig

HATÓSÁGI
ZÁR ALATT

nébih
Termőföldtől az asztalig

HATÓSÁGI
ZÁR ALATT

EUTR Csapata